

Az Elnök

Donald Tusk
Elnök
Európai Tanács
Rue de la Loi 175
B-1048 Brüsszel

2016. február 15.

Tisztelt Elnök Úr!

A COP21 és az EU éghajlati célkitűzései

Az energiaunióra vonatkozó, Ön által 2014 áprilisában ismertetett elképzelés elismerte a fenntartható szénfelhasználás szerepét. Ön azt írta a Financial Times-ban, hogy Európának teljes mértékben ki kell használnia a rendelkezésre álló fosszilis tüzelőanyagokat – ideértve a szenet és a palagázt is –, valamint hogy bolygónk tisztasága érdekében biztonságos hozzáféréssel kell rendelkezünk az energiaforrásokhoz, illetve a finanszírozáshoz szükséges munkahelyekhez.

A technológiai fejlődéssel párhuzamosan a szén kitermelése egyre környezetbarátabbá és hatékonyabbá vált. A Japánban, Yokohamában található 600 MW-os Isogo erőmű egyáltalán nem szennyezi a környezetet. Folyamatosan megfizethető és megbízható villamosenergia-szolgáltatást nyújt a 3,7 millió főt számláló város felének. Európában büszkék lehetünk a legkorszerűbb szénerőművekre, például a következőkre: a 460 MW-os Łagisza CFBC-re Lengyelországban; a 2200 MW-os Neurath BoA 2 és 3-ra, valamint a 750 MW-os Walsum 10-re Németországban; a 300 MW-os Puertollano IGCC-re Spanyolországban; a 2000 MW-os Torrevaldaliga Nordra Olaszországban; az 1600 MW-os Eemshaven erőműre Hollandiában és a 800 MW-os Avedøre-re Dániában, amely a világ leghatékonyabb hő- és villamosenergia-termelő erőműve, és amely jelenleg szénrel, olajjal, gázzal és biomasszával működik.

Mindezek ellenére a nemzetközi pénzügyi szervezetek úgy döntöttek, hogy a széntüzelésű erőművek részére történő hitelnyújtás összeegyeztethetetlen az éghajlati célkitűzésekkel, kivéve, ha az erőmű szén-dioxid leválasztására és tárolására (CLT) szolgáló berendezésekkel rendelkezik vagy CLT-re alkalmas. Néhány kereskedelmi bank (például az ING) szintén így járt el. 2008-ban a Nemzetközi Energia Ügynökség (IEA) akkori ügyvezető igazgatója az éghajlat-politika melletti elkötelezettség fokmérőjének nevezte a CLT-t. A kormányok mindaddig nem mutatták ki ilyen módon az éghajlat-politika melletti elkötelezettségüket, sőt egyes európai kormányok egyenesen megtiltották a CO₂-tárolást. A CLT nélkül tarthatatlan és irreális követelmények alkalmazására kerülhet sor az egyéb alacsony kibocsátású technológiákkal szemben, az éghajlati célkitűzések elérésének teljes költsége pedig akár 40%-kal vagy még annál is nagyobb mértékben megnőhet (IEA, 2015a).

A COP21 fórumon a párizsi megállapodás jogilag kötelező erejű kötelezettségeket állapított meg a leltározási eljárással és az átláthatósági szabályokkal kapcsolatban, azonban a homályos „jóval 2 °C

alatti” határértéken és azon a kikötésen túl, amely szerint „igyekezni kell a hőmérséklet-emelkedést 1,5 °C-ra korlátozni”, nem érintette a célkitűzéseket. Az IEA optimista Új Politikák Forgatókönyve szerint – amely feltételezi, hogy az EU továbbra is kitart ambiciózus éghajlati célkitűzései mellett – a fosszilis tüzelőanyagok használatából származó globális CO₂-kibocsátás 2030-ig tovább fog emelkedni (IEA, 2015b). Mindent összevetve, ha az *összes* jelentősebb COP21 ígéret (tervezett nemzeti hozzájárulás) megvalósulna, az üvegházhatású gázok globális kibocsátása 2010-től 2030-ig 6,9 gigatonna szén-dioxid-egyenértékkel *nőne*, 56 gigatonna szén-dioxid-egyenértékre (PBL, 2015). Ha sikerülne elérni, az EU 2030-ra vonatkozó célkitűzése 2012-től 1,3 gigatonna szén-dioxid-egyenértékkel *csökkentené* az Unióban az üvegházhatású gázok kibocsátását, a globális összérték mindössze 6%-ára: ettől függetlenül a globális kibocsátás tovább fog növekedni, és nem mentjük meg a bolygónkat.

Az EU 2030 éghajlati keretjavaslata szerint az EU kibocsátáskereskedelmi rendszerének hatálya alá tartozó ágazatok CO₂-kibocsátását 2058-ig nullára kellene csökkenteni. E javaslat realitása azonban az, hogy Európát megfosztanánk az összes energiaigényes iparágtól, és talán még feldolgozóipara is alig maradna, mivel minden iparágának szüksége van versenyképes, megbízható energiára. A munkák és a kibocsátások a világ többi régiójába kerülnének kiszervezésre.

Március 17-én és 18-án összeül a Tanács, és – talán minősített többséggel – döntést hoz arról, hogy elfogadja-e a Bizottság javaslatát, amely szerint 2030-ig 40%-kal kellene csökkenteni az üvegházhatású gázok kibocsátását. Tekintve, hogy az EU-n kívül egyetlen más régió sem javasol jogilag kötelező erejű kötelezettségvállalásokat (a párizsi megállapodás 4.18. cikke), hogy az üvegházhatású gázok globális kibocsátása a globális gazdasági fejlődéssel együtt nő, valamint tekintve, hogy Európa iparának leépülése a gyengeség jele lenne, az EURACOAL arra kéri Önt, hogy utasítsa el ezt a célkitűzést, és egy olyan kevésbé ambiciózus célt tűzzenek ki, amely sokkal inkább Európa előnyére válhat, a mellékelt tanulmányban leírtak szerint.

Egy kevésbé ambiciózus – az egész gazdaságra kiterjedő hatékonyságnöveléssel megvalósított – éghajlati célkitűzés jobb irányba terelhetné Európát. Ennek eléréséhez ki kellene bővíteni az EU kibocsátáskereskedelmi rendszerének hatályát: nem számít, hogy honnan származik egy adott CO₂-molekula, tehát a szállítási és több más ágazat kibocsátáskereskedelmi rendszerbe történő bevonása segítene elérni az EU ambiciózus éghajlati célkitűzéseit, egyenletesebben elosztani a terheket, valamint megelőzni azon ipari alapok lerombolását, amelyektől Európa jóléte függ.

Ki kell használni Európa erősségeit: helyezték bizalmukat a versenyképes kutatásba, támogassák a fokozatos innovációt, kerüljék a forradalmi prófétákat, erősítsék meg a társadalmi jólétet, tegyék lehetővé, hogy a szabad piac versenyképes iparágakat termeljen ki, és mindenképpel összpontosítsanak a választópolgárok által áhított alapvető jólét megteremtésére. A fosszilis tüzelőanyagokat jobb energiaforrások fogják felváltani, ha azok már egyértelmű társadalmi-gazdasági előnyökkel fognak járni.

Tisztelettel:

Dr. Wolfgang CIESLIK
Elnök

Janusz OLSZOWSKI
Alélnök

Másolatot kap: az uniós tagállamok államfői (megfelelő fordításokkal együtt);
Maros Šefčovič, az Európai Bizottság alelnöke és Miguel Arias Cañete biztos;
az EURACOAL tagjai és weboldala

Mellékletek: „Why less climate ambition would deliver more for the EU“, (Miért járna jobban
az EU, ha kevésbé ambiciózus éghajlat-politikát folytatna) EURACOAL,
Brüsszel, 2014. október

Hivatkozások

IEA (2015a). *Carbon Capture and Storage: the solution for deep emissions reductions*. Nemzetközi Energia Ügynökség, OECD, Párizs.

IEA (2015b). *World Energy Outlook*. Nemzetközi Energia Ügynökség, OECD, Párizs.

PBL (2015). *PBL Climate Pledge INDC tool*. Verzió: 2015. szeptember 3. PBL Netherlands Environmental Assessment Agency, Hága.